

NEDERLANDSE GROOTTE-EENHEDEN AANGEPAST*Kees de Bont en Walter van Everdingen*

Voor de Landbouwtelling die in het voorjaar van 2001 wordt gehouden, heeft het LEI de Nederlandse grootte-eenheden (nge) aangepast. De nge zijn normen die onder meer gebruikt worden om de omvang van een land- en tuinbouwbedrijf vast te stellen en om het bedrijfstype te bepalen. Het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, de provincies en de gemeenten gebruiken de normen onder meer in regelingen en bij het verlenen van bouwvergunningen. Om de normen zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de ontwikkelingen worden ze elke twee jaar berekend en vastgesteld. De nieuwe nge (nge 1998) zijn voor het gebruik in de Landbouwtelling in de Staatscourant gepubliceerd. Tabel 1 biedt voor enkele belangrijke gewassen en diersoorten de nieuwe nge 1998 naast de nge 1996 die de afgelopen twee jaar zijn gehanteerd.

De nge is een reële maatstaf voor het brutosaldo van gewassen en dieren. Bij de laatste berekeningen staat 1 nge voor 1.390 ecu (in 1998 was de waarde van de euro nog niet vastgesteld) aan brutostandaardsaldo (bss), wat overeen komt met 3.074 gulden. De verandering van de normen ten opzichte van die in 1996 zijn veroorzaakt door de ontwikkelingen in de prijzen van de producten en van de productiemiddelen (toegerekende kosten) en door de ontwikkeling van de productiviteit (hoeveelheid productie in verhouding tot de hoeveelheden benodigde productiemiddelen).

Diersoort/gewas	Eenheid	Nge 1996	Nge 1998
Melk- en kalfkoeien	stuks	1,324	1,288
Vleesvarkens	stuks	0,050	0,049
Zeugen	stuks	0,288	0,288
Leghennen	100 dieren	0,291	0,313
Vleeskuikens	100 dieren	0,165	0,151
Ronde tomaat	ha	126,62	128,78
Paprika	ha	144,24	162,59
Roos	ha	201,44	237,41
Consumptieaardappelen	ha	2,41	2,35
Suikerbieten	ha	2,10	1,91

Standaardbedrijfseenheden verleden tijd

Naast de nge heeft het LEI in het verleden ook per diersoort en gewas standaardbedrijfseenheden (sbe) vastgesteld. De laatste versie is de 'sbe 1997'. De sbe wordt zoals het er nu naar uitziet niet meer geactualiseerd. Daarmee wordt bevorderd dat er in de praktijk slechts één norm, namelijk de nge, wordt gehanteerd voor de vaststelling van de omvang van de bedrijven.

De sbe was gebaseerd op de netto toegevoegde waarde en werd binnen de EU alleen in Nederland toegepast. De berekeningsmethodiek van bss en nge is in Europees verband voorgeschreven, zodat de betreffende normen aansluiten op die van andere EU-landen.

Meer weten:

Internetsite van het LEI (www.lei.wageningen-ur.nl). Onder statistieken zijn de normen opgenomen en de veel gestelde vragen over nge en sbe. Ook kunt u zelf vragen stellen.